

Oponentský posudek na bakalářskou práci

Matouše Pražáka: *Formy inteligentního života v románu V horách šílenství*

Jak se dočteme v úvodu bakalářské práce Matouše Pražáka *Formy inteligentního života v románu V horách šílenství*, hlavním tématem je pocit kosmické hrůzy, strachu a bezmoci, který se autor snaží přiblížit pomocí charakteristiky rozličných forem inteligentního života vyskytujících se v románu. Klade důraz na fyzické vlastnosti, společenské uspořádání, motivace a jejich vzájemné interakce s lidmi, včetně precizního zachycení jejich proměn.

Následuje samotný výklad kosmicismu podle Jonathana Newella, v němž autor velmi pěkně na jednotlivých příkladech ukazuje, kde je tato koncepce naplněna, a kde jsou její limity. Zajímalo by mě, zda by se v tomto ohledu dalo přímo pracovat i se samotnou definicí kosmického hororu podle H.P. Lovecrafta z textu *Supernatural Horror in Literature*, který je zmíněn pouze v úvodu.

Při průběžném čtení práce jsem opakovaně narážela na estetický pocit vznešena (vyjádřený pouze konkrétními příklady, nebo zmíněn v citaci), který není tématem, ale v románu a v dalších knihách H.P. Lovecrafta podle mého názoru hraje výraznou roli. Dokonce i autor sám píše v úvodu: „V celém románu se zdůrazňuje bezvýznamnost lidstva tváří v tvář obrovským a nepochopitelným silám vesmíru.“ (str.1) Podrobně a pomocí ukázek popisuje pocity, které vyvolává setkání s Cthulhu, pocit obludnosti, děsivosti a znepokojení z vlastní smrtelnosti a současně úcty až fanatický obdiv. Analogicky k tomu v *Barvě v kosmu* poukazuje na neuchopitelný fenomén jiné barvy, který vzbuzuje údiv, duševní povznesení, a zároveň nelibost. Vznešeno samotné je zde ale zmíněno pouze v citaci J. Newella (str. 33), více nijak nerozvedeno. Oba tyto příklady jsou velice přesně popsány, nicméně pak chybí jasná artikulace společného základu obou, a tím je prožitek vznešena.

Místy je tedy text tedy spíše sumarizací přečtených textů H.P. Lovecrafta, jejichž detailní znalost je nepochybná, neboť autor je schopen je spojovat, vytvářet komparace a vyhledávat i jemné difference. Mnohdy však chybí onen další krok, který by tyto výčty završil a dal jim hlubší smysl.

Navrhuji hodnocení velmi dobře.

V Praze 1.9.2023

Mgr. Taťána Petříčková, PhD.

